

Handläggare
Anna Stenborg

Ersätter
Kursplan med samma namn
MSB 2023-09803 utgåva 1.0

Kurskod
TF JUR TILLÄMP

Gäller från och med
2025-08-04

Totalförsvarsjuridik - tillämpningskurs

Bakgrund

Totalförsvarsjuridik är samlingsnamnet för området som analyserar, forskar och utbildar med fokus på regelverk för totalförsvaret, både det civila och det militära försvaret. Kursen *Totalförsvarsjuridik – tillämpningskurs* har utvecklats som ett led i en större utbildningssatsning inom området totalförsvarsjuridik. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har tillsammans med Förvarshögskolan (FHS) tagit fram ett koncept med en serie ingående kurser, som möjliggör aktörers kunskapsprogression inom totalförsvarsjuridik.

Föreliggande kurs ger deltagarna förutsättningar att diskutera totalförsvarslagstiftningen och utveckla en större förståelse för hur den i sin nuvarande form kan tillämpas.

Kursen tillhör MSB:s utbildningsområde *Ansvar och regelverk*. Fler kurser på grund- och fortsättningsnivå inom samma område presenteras på msb.se/utbildning.

Kursen genomfördes första gången 2021 av FHS på uppdrag av MSB. Lärdomar och erfarenheter från tidigare genomföranden och omvärldsutveckling har bidragit till utveckling av kursen och den erbjuds nu enligt föreliggande kursplan.

Målgrupp

Kursen vänder sig till jurister, beslutsfattare, chefer eller andra nyckelpersoner med uppgifter och ansvar inom totalförsvarsplanering vid centrala myndigheter, länsstyrelser, i näringslivet samt i kommuner och regioner.

Förkunskaper

För att kunna tillgodogöra sig kursen på bästa sätt ska deltagaren tidigare ha genomgått kursen *Regelverk och ansvar i totalförsvaret* eller inneha kunskaper om relevant lagstiftning inom krisberedskap och totalförsvaret som MSB bedömer som likvärdiga.

Urval

I de fall antal sökande överskrider antal platser på kursen, förbehåller sig MSB rätten att tillsammans med FHS göra ett urval bland de anmälda för att skapa en jämn fördelning av representerade aktörer vid kursen. Vid eventuellt urval beaktas till exempel jämställdhet, behovsbild samt geografisk spridning.

Sökande som tidigare har genomfört kursen *Juridisk rådgivning i kris* eller *Folkrätt och nationell rätt för den civila delen av totalförsvaret* kan komma att prioriteras i eventuellt urval.

Aktörer som vill och kan delta med både jurist och beslutsfattare, chef eller annan nyckelperson uppmuntras att anmäla dessa till samma kurstillfälle. Detta eftersom det bidrar till en ytterligare förstärkning av utbildningseffekten genom att frågorna belyses utifrån såväl ett juridiskt som ett verksamhets- och organisationsperspektiv. Förhoppningen är att detta ytterligare bidrar till att utveckla den gemensamma verksamheten efter kursen. Sökande med olika roller (jurist respektive beslutsfattare) från samma aktör kan komma att prioriteras i ett eventuellt urval.

Syfte

Kursen syftar till att ge deltagarna förutsättningar att vidareutveckla och fördjupa sin kunskap om totalförvarslagstiftningen och hur den i sin nuvarande form kan tillämpas. Kursen ska också ge deltagarna möjlighet att fördjupa sig i strukturer för implementering av fullmaktslagarna, samt de delegationer i regeringsformen som dessa vilar på.

Ett ytterligare syfte är att ge deltagarna möjlighet att utbyta erfarenheter om hur totalförvarslagstiftningen används och tillämpas i olika organisationer.

Kursen syftar dessutom till att stärka former för samverkan mellan beslutsfattare och jurister i tillämpningen av totalförvarslagstiftningen.

Lärandemål

Efter genomförd kurs förväntas deltagaren kunna

1. analysera hur krisberedskapen och totalförsvaret relaterar till varandra som system
2. beskriva hur fullmaktslagarna träder i tillämpning och vilka delegationer de grundas på
3. visa hur relevant totalförvarslagstiftning kan tillämpas i egen organisations planering inför och verksamhet under höjd beredskap
4. beskriva relevanta aktörers ansvar och mandat inför och vid höjd beredskap.

Innehåll

Kursen fokuserar på tillämpning av totalförvarslagstiftningen.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984

Under kursen behandlas såväl beredning av beslut som beslutsfattande utifrån fullmaktslagstiftning och strukturer samt regelverk för höjd beredskap och krigsorganisering.

Pedagogik och metodik

Kursen bygger på att deltagaren är närvarande och aktiv under kursens samtliga delar. Kursens pedagogik och metodik innebär att samarbets- och problemlösningsförmågan stärks, liksom förmågan att ta ansvar för det egna lärandet. Diskussion och reflektion är viktiga inslag under kursens gång.

Kursen utgår från en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. I kursen tillvaratas fortlöpande resultat från forskning och utveckling.

Kursens pedagogik, metodik och gestaltning strävar efter att vara exemplifierande och förebildlig avseende människors olikheter, etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Kursdeltagaren uppmuntras till ett kollegialt lärande, genom att efter avslutad kurs tillsammans med kolleger på till exempel den egna arbetsplatsen, använda möjligheten att genomföra och använda några av de moment som behandlas i kursen.

Upplägg och omfattning

Kursen genomförs på plats under tre dagar.

Kursens upplägg bygger på en kombination av kunskapsbyggande föreläsningar och fall- eller scenariobaserade övningsmoment. Deltagarna kommer genomgående att analysera och reflektera över sitt eget ansvar och beslutsmandat i tillämpningen av totalförsvarslagstiftningen.

Genom grupp sammansättningen ges deltagaren möjlighet att öka sin kunskap och förståelse för andra aktörers ansvar och beslutsmandat inom området. Deltagaren bör avsätta tid för inläsning innan kursen genomförs på plats.

Läromedel

Rekommenderad läsning och referenslitteratur skickas ut till deltagarna i samband med antagningsbesked och kursinformation.

Kurs- och referenslitteratur publiceras på lärplattform.

Intyg

Deltagaren kan efter avslutad kurs själv hämta ut ett resultatintyg under MSB:s utbildningsportal via <https://utbildning.msb.se/>